

Nämndplan med budget 2024

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Innehåll

Sammanfattning	2
Ordförande har ordet	3
Inledning	4
Förutsättningar för kommande år	6
Målstyrning.....	8
Mål 1. Trygga invånare.....	8
Mål 2. En skola med fokus på kunskap och studiero.....	9
Mål 4. Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning.....	11
Uppdrag och inriktningar.....	14
Ekonomiska ramar 2024–2025	15
Driftbudget 2024.....	15
Risk och känslighetsanalys, driftbudget 2024–2025.....	19
Investeringsbudget 2024–2027	20
Intern kontroll	21
Kvalitetsstyrning.....	22

Sammanfattning

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens nämndplan med budget för 2024 beskriver nämndens ansvar, förutsättningar och vad som ska åstadkommas i form av nämndmål och uppdrag. Nämndens driftsbudget för 2024 är 588 400 tkr enligt kommunfullmäktiges beslut.

Nämnden är medansvarig för kommunfullmäktigemål 1 *Trygga invånare*. Nämnden har antagit nämndmålet *Ökad trygghet samt studie- och arbetsro*. Vidare är nämnden medansvarig för kommunfullmäktigemål 2 *En skola med fokus på kunskap och studiero*. Nämnden har antagit nämndmålen *Ökad närvaro, Stärkt språk och språkutveckling, Utvecklad förmåga att möta varje individs behov, potential och förutsättningar* samt *Legitimerade lärare och välutbildad personal*. Nämnden är även medansvarig för kommunfullmäktigemål 4 *Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning*. Nämnden har antagit nämndmålen *Invånare i Haninge kommun ska ha egen försörjning och en attraktiv kompetens som näringslivet efterfrågar* samt *Stärkt väg till arbete*.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, Grundskolenämnden samt Barn- och förskolenämnden ansvarar för tre olika områden. Sammantaget ska dessa områden bilda en övergripande effektkedja som förändrar Haninge. Genom utbildning ska barn få en bra start i livet och förutsättningar att välja sin framtid. Därigenom blir kommunmedborgarna anställningsbara, självständiga individer med ökad grad av egenmakt inom ett välmående näringsliv. Som arbetande vuxna bidrar kommuninvånarna till ett gott samhälle där utanförskap och otrygghet trängs undan. Det är mot denna förväntade effektkedja nämndplanerna för Barn- och förskolenämnden, Grundskolenämnden samt Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ska förstås.

Ordförande har ordet

Framgångsrika kommuner präglas av utbildade medborgare, låg arbetslöshet, hög grad av trygghet och låg förekomst av kriminalitet. För att Haninge ska nå framgång är en av förutsättningarna att kommunen arbetar för att alla invånare uppnår egen försörjning. I detta spelar en gymnasial utbildning en avgörande roll då många arbetsplatser i Sverige kräver minst gymnasieexamen för anställning.

I ett fritt Haninge spelar det ingen roll var man kommer ifrån, utan vilken kompetens man har. Ingenting har en mer utjämnande effekt vad gäller livschanser än skolan och om individer i Haninge ska kunna leva självständiga liv och förverkliga sina drömmar krävs ekonomisk frihet, vilket man får genom arbete. Även personer senare i livet kan behöva bygga på sin kompetens, skaffa nya behörigheter eller lära sig det svenska språket. Detta ställer krav på att kommunen tillhandahåller vuxenutbildning och svenska för invandrare av god kvalitet.

För att Haninge kommun ska vara på tårna i att erbjuda relevanta utbildningar som leder till arbete krävs ett gott samarbete med näringslivet, men även utveckling av våra utbildningar med hjälp av gemensamma investeringar. Haninges näringsliv präglas också av vilka utbildningar vi erbjuder - vi får inte gå miste om arbetstillfällen för att kommunen saknar rätt utbildningar.

Arbetsmarknadsenhetens arbete ska fokusera på att så snabbt som möjligt få ut arbetslösa på arbetsmarknaden och in i egen försörjning eller in i högre studier. Ett gott samarbete med näringslivet och lärosätena är avgörande för att så många som möjligt ska ha ett jobb att gå till. Haningealliansens fokus kommer vara att återupprätta arbetslinjen och verka för maximal valuta för varje skattekrona. Alla som kan arbeta ska arbeta, och de som behöver stöd för att komma in på arbetsmarknaden ska få det.

Adam Simonsson
Ordförande Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Inledning

Nämnd ska årligen fastställa nämndplan som omfattar nämndmål, eventuella indikatorer och budget. Nämndplan ska utgå från nämndens ansvarsområde och uppdrag som fastställts i reglementet. Nämndplanen ska innehålla kommunfullmäktiges målsättningar och politiska uppdrag som ska genomföras av nämnden. Nämndmål och indikatorer med målvärden gäller för hela mandatperioden men kan revideras vid behov. Verksamheternas uppföljning och rapportering utgår från nämndplan och fokuserar på de nämndmål och indikatorer som fastställts av aktuell nämnd.

Nämndbudget ska omfatta en drift- och investeringsbudget för perioden.

Nämndens ansvarsområde

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för:

1. kommunens uppgifter enligt skollagen (2010:800) inom gymnasieskola, gymnasiesärskola och kommunal vuxenutbildning
2. uppgifter som åligger kommunen enligt skollagen (2010:800) i förhållande till annan huvudman för motsvarande verksamheter
3. uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i gymnasieskola och gymnasiesärskola
4. arbetsmarknadsfrågor

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden fullgör det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar som inte har fyllt 20 år.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden är arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden ska

1. fastställa taxor och avgifter samt utarbeta tillämpningsföreskrifter till taxor inom nämndens ansvarsområde.
2. besluta om omfördelning av medel som anslagits till nämnden inom den av fullmäktige fastställda budgetramen.
3. besluta om bokföringsmässig avskrivning av belopp för enskild fordran inom nämndens verksamhetsområde.

Uppföljning och åiterrapportering

Nämndplan med budget följs upp och rapporteras till nämnd tre gånger per år. Resultat av uppföljning redovisas i tertialrapport 1, delårsrapport 2 och årsredovisning.

Tertialuppföljning 1 för perioden januari till april är en avvikelserapport av det som fastställts i respektive nämndplan. Syftet med tertialrapporten är att tidigt identifiera risker för att mål och uppdrag inte kommer att uppfyllas för helåret.

Nämndens delårsrapport 2 för perioden januari till augusti är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämndplan med budget. Delårsrapport 2 omfattar ekonomiskt resultat med prognos, verksamhetsresultat och prognos av måluppfyllelse för nämndmål och indikatorer samt uppdrag.

Nämndens årsredovisning för perioden januari till december är en uppföljning av det som fastställts i respektive nämndplan med budget. Årsredovisningen omfattar ekonomiskt resultat, verksamhetsresultat och bedömning av måluppfyllelse avseende nämndmål, indikatorer samt uppdrag.

Förutsättningar för kommande år

I Sveriges Kommuner och Regioners ekonomirapport från maj 2023 beskrivs kommuner och regioners ekonomiska situation och förutsättningar samt den samhällsekonomiska utvecklingen för de kommande åren. De ekonomiska utmaningarna blir alltmer påtagliga i lågkonjunktur med hög inflation, ökade kostnader för priser och löner, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd, bristen på arbetskraft växer och invånare över 80 år blir allt fler. Den långsiktiga situationen och utmaningarna ser olika ut beroende på kommunernas ekonomiska ställning, struktur, investeringsbehov och framtida befolkningsförändring.

Kommunens skatteunderlag väntas utvecklas relativt väl trots lågkonjunkturen. En bidragande orsak är att arbetsmarknaden håller emot mer än förväntat. Skatteintäkterna väntas öka med 4,3 procent 2023 och 4,0 procent 2024 och där efter öka ytterligare förutsatt att arbetsmarknaden återhämtar sig. Det faktiska skatteunderlaget urholkas egentligen. Under 2023 beräknas skatteunderlaget minska realt med 2,5 procent till följd av att priser, pensioner och löner sammantaget ökar i snabbare takt än skatteintäkterna. För 2024 sker knappt någon förstärkning alls, då skatteunderlaget endast ökar realt med 0,2 procent och situationen förvärras av högre pensionskostnader. Under förutsättning att inflationen går ner väntas en relativt kraftig förstärkning av det reala skatteunderlaget från 2025 samtidigt som pensionskostnaderna sjunker.

Skatteintäktsprognoser baseras på den samhällsekonomiska bild som presenteras i samband med skatteunderlagsprognoser från Sveriges Kommuner och Regioner.

Skatteunderlagsprognoser 2024–2027 för Haninge kommun grundar sig på Sveriges Kommuner och Regioners prognos från den 24 augusti 2023. Utifrån skatteunderlagsprognosen för åren har justeringar gjorts för ett större antal nya invånare, eftersom Haninge kommuns invånarantal växer snabbare än genomsnittet i riket. I och med att invånarantalet växer med mer än 1,2 procent respektive år kommer kommunen att kompenseras för snabb befolkningsökning. Skatteprognoserna utgår ifrån en oförändrad skattesats under åren 2024–2027.

Den senaste prognosen för skatteintäkter och generella statsbidrag 2024 är 6 621,6 miljoner kronor, vilket är 28,6 miljoner kronor mer än budgeterade skatteintäkter i Mål och budget 2024–2027 (6 593,0 miljoner kronor). För 2025 är skatteprognosen 6 869,4 miljoner kronor vilket är 247,8 miljoner kronor eller 3,6 procent högre än prognosen för 2024. De två följande åren, 2026–2027, är den prognosticerade ökningen jämfört med föregående år 350,5 miljoner kronor (5,1 procent) respektive 322,9 miljoner kronor (4,5 procent).

Befolkning och tillväxt

Befolkningen prognosticeras att under 2024 öka med 1 595 invånare, en något lägre ökning än 2023. Befolkningsprognosen uppskattar en ökning med cirka 1,6 procent per år även de följande åren. De åldersgrupper som ökar på aggregerad kommunnivå är framför allt barn och

ungdomar, 1–18 år, samt äldre, 65 år och uppåt. Bryter man ned befolkningen på lägre nivåer i till exempel femårsintervall, ökar åldersgrupperna i olika omfattning.

I åldersgrupperna 1 till 18 år är Haninge kommun en bidragstagare utifrån kostnadsutjämnningen, det vill säga Haninge kommun har fler i åldersgruppen än snittet i riket. I den äldre åldersgruppen, över 65 år, ökar Haninge kommun men inte lika mycket som riket, vilket innebär att kommunen betalar till kostnadsutjämnningen. Sammantaget, enligt aktuell skatteprognos, erhåller Haninge kommun 228,2 miljoner kronor i kostnadsutjämnningen 2024.

Målstyrning

Målstyrningen fokuserar på långsiktiga mål och resultat och styrs av de mål som antagits av kommunfullmäktige för att uppnå kommunens långsiktiga vision. För varje mandatperiod beslutar kommunfullmäktige om övergripande mål samt indikatorer med målvärden som ska uppnås.

Nämnder formulerar nämndmål, det vill säga nämndens prioriteringar för perioden med syfte att bidra till kommunfullmäktiges mål. Nämndmål ingår i nämndplanen som konkretiseras i verksamhetsplaner för att på sikt nå önskad effekt. På så sätt får kommunfullmäktiges mål ett genomslag i hela organisationen och kommunkoncernen strävar i samma riktning.

Mål 1. Trygga invånare

Tryggheten är vår tids stora frihetsfråga. Det offentliga rummet ska tas tillbaka till hederliga invånare och resurser ska läggas på uthålliga åtgärder som bidrar till minskad kriminalitet och ökad trygghet. Kommunen har som mål att Haninge inte ska ha några utsatta områden 2030.

Indikatorer	2022	2023	2026 Mål	Källa
Anmälda brott om skadegörelse, per 1 000 invånare	32,5		27	Kolada
Trygghet i skolan, årskurs 8 (%)	80		86	Kolada
Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	61,3		69	Kolada

Nämndmål 1.1 Ökad trygghet samt studie- och arbetsro

Beskrivning

Alla som deltar i utbildning har rätt till en miljö som präglas av trygghet, studie- och arbetsro. Det ska råda en god arbetsmiljö som genomsyras av respekt – respekt mellan de olika individer som vistas där, men också respekt för den studie- och arbetsro som både deltagare och personal behöver. Särskilt fokus ska läggas på att skapa studiero genom trygghetsarbete där nolltolerans mot verbala och fysiska kränkningar ska råda. Det ska finnas goda möjligheter att koncentrera sig på sitt skolarbete eller sina insatser. Trygghet i nämndens verksamheter skapas bl. a. genom ett värdegrundsarbete men påverkas också av den trygghet som elever upplever utanför nämndens verksamheter, i hemmet och i andra sammanhang som kommunen har begränsade möjligheter att påverka.

Tidiga och systematiska insatser för att förebygga ungdomskriminalitet ska genomföras. Haninge kommun ska ha väletablerade forum för samarbeten med vårdnadshavare och ungdomar för att följa och informera om trygghetsarbetet. Genom samverkan mellan skolor, kultur- och fritidsverksamhet samt socialtjänsten ska Haninge kommun fortsatt arbeta för att

stoppa nyrekryteringar av ungdomar till kriminella grupperingar. Det inledda arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck ska utvecklas vidare och förstärkas för att all personal ska känna sig trygg med hur de kan upptäcka elever i utsatthet samt hur de ska agera i en sådan situation. Trygghetsarbetet i skolorna ska förstärkas genom att socialsekreterare och socionomer kopplas till skolorna. Trygghetsarbete ska stärkas i nämndens verksamheter i syfte att möjliggöra tidiga insatser, bidra till deltagarnas behov av trygghet i och utanför nämndens verksamheter och öka möjligheten för deltagarna att tillgodogöra sig undervisningen och insatser.

Mål 2. En skola med fokus på kunskap och studiero

Utbildning ger möjligheter för människor att uppnå sina livsmål. Inget barn eller elev ska hindras att nå sin fulla potential i Haninges skolor. Skolor i Haninge kommun ska präglas av tydliga regler och fokus på trygghet, resultat och studiero.

Indikatorer	2022	2023	2026 Mål	Källa
Elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, andel (%)	71,4		80	Kolada
Gymnasieelever med indraget studiestöd pga. ogiltig frånvaro, andel (%)	14,9		7,5	Kolada
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	81,3		90	Kolada
Gymnasieelever med behörighet till universitet och högskola inom 3 år, andel (%)	51,7		55	Kolada
Gymnasieelever med examen inom 3 år, andel (%)	65,1		70	Kolada
Antal inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi	5,5		5,5	Kolada

Nämndmål 2.1 Ökad närvaro

Beskrivning

Elevers och deltagares närvaro i nämndens verksamheter är avgörande för att kontinuerligt utveckla kunskap och förmåga som möjliggör en god utbildning och anställningsbarhet. Det är även en förberedelse för arbetslivet, en möjlighet till egen försörjning, en stabil ställning på arbetsmarknaden och att bidra till ett bättre Haninge.

Elevers och deltagares närvaro i nämndens verksamheter skapas genom en rad olika förutsättningar såsom god lärmiljö, trygghet, studiero, delaktighet, tillitsfulla relationer och hälsa. Andra viktiga förutsättningar för närvaro är att elever och deltagare har sådana familjeförhållanden att de får och kan delta i verksamheterna. Avgörande är att arbeta systematiskt för att på individ- och gruppnivå identifiera tidiga och anpassade insatser. Konsekvenserna av låg närvaro är många för den enskilda individen, bland annat kan det leda till indraget studiestöd.

Nämndmål 2.2 Stärkt språk och språkutveckling

Beskrivning

Det är viktigt att elever och deltagare i nämndens verksamheter tidigt möter och utvecklar det svenska språket. Ordförandet är en av de viktigaste faktorerna för skolframgång eftersom ett stort ordförråd är mycket viktigt för språkförståelsen som i sin tur är avgörande för läsförståelsen. Språkutveckling går även hand i hand med kunskapsutveckling eftersom språket ger förutsättning för kunskap och förståelse samtidigt som ökad kunskap och förståelse utvecklar språket. Sammantaget möjliggör det utbildning och utveckling av förmågor som är nödvändiga för ett gott liv, anställningsbarhet och deltagande i det demokratiska samtalet.

En viktig faktor för språk och kunskapsutveckling är att elever och deltagare i nämndens verksamheter ska vistas i miljöer där de möter och utvecklar det svenska språket. Nämndens verksamheter ska därför fokusera på höga kunskaper i det svenska språket, personalen ska ha hög språklig förmåga, nyanlända ska möta det svenska språket tidigt och elever och deltagare ska ha hög närvaro eftersom det för många endast är där tillräcklig tillgång ges till samspel mellan språk och kunskap.

Nämndmål 2.3 Legitimerade lärare och välutbildad personal

Beskrivning

Elever ska undervisas av behöriga lärare och deltagare i nämndens verksamhet ska mötas och handledas av kompetent personal. Sådan personal bidrar till en verksamhet av hög kvalitet i en arbetsmiljö som präglas av trygghet samt studie- och arbetsro, vilket skapar goda förutsättningar för elever och deltagare i nämndens verksamheter att skaffa sig en utbildning och ett arbete.

Det är viktigt att behålla och anställa kompetent personal i nämndens verksamheter. Förmågan att skapa bästa möjliga förutsättningar för våra lärare i skolan att utföra sitt uppdrag har stor betydelse för våra elevers förutsättningar att uppnå goda kunskapsresultat och hög måluppfyllelse. Därför ska undervisande lärare i kommunens skolor i högre grad avlastas genom att t.ex. utöka personal inom olika stödfunktioner, genom tekniska lösningar eller minska administrationen.

Nämndmål 2.4 Utvecklad förmåga att möta varje individs behov, potential och förutsättningar

Beskrivning

Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för människor att etablera sig i samhället och kunna välja sin framtid. Därför ska elever ta gymnasieexamen och nämndens verksamheter ska präglas av hög kvalitet och hög anpassningsförmåga till varje individs förutsättningar och behov för att främja lärande, kunskapsutveckling, värden och egenförsörjning.

Nämndens verksamheter ska samverka med relevanta aktörer inom och utanför kommunkoncernen i syfte att stärka verksamhetens förmåga att ge elever och deltagare utbildning och arbete. I skolan ska lärare organisera, planera och genomföra undervisningen på ett sätt så att behov av tidiga insatser kan mötas, att elever motiveras och kan förverkliga sin potential att nå de högsta kunskapsmålen i läroplanerna. Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden förstärker fokus tillsammans med grundskolenämnden och socialnämnden på hög kvalitet i skolan för placerade barn och unga. Lokala idrottsföreningar i kommunen som vill bedriva nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) med kommunens gymnasieskola ska premieras om de bedöms uppfylla kraven enligt NIU.

Nämndindikatorer	2022	2023	2026 Mål	Källa
Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande, kommunala skolor, andel (%)	65,3		69	Kolada
Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesprogram, kommunala skolor andel (%)	67,3		72	Kolada

Mål 4. Ett växande näringsliv med fler i egen försörjning

Haninge ska vara en attraktiv företagskommun och ta vara på de förutsättningar som kommunen har inom olika branscher. Servicen till befintliga företag och nyetableringar ska vara enkel, snabb och hålla hög kvalitet. Fler företag ger fler jobb, som leder till mindre bidragsberoende. Det ska finnas en stark koppling mellan ekonomiskt bistånd och krav på aktivitet.

Indikatorer	2022	2023	2026 Mål	Källa
Nöjd kund index för företagare (NKI)	80		80	Kolada
Arbetsplatskvot			0,68	Kolada
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv.	1 427		1 200	Kolada
Sammanfattande omdöme företagsklimat (index 1–6 Svenskt näringsliv)	3,32		3,7	Svenskt Näringsliv
Företagsklimat bygglov NKI	77		77	Kolada

Nämndmål 4.1 Invånare i Haninge kommun ska ha egen försörjning och en attraktiv kompetens som näringslivet efterfrågar

Beskrivning

I Haninge kommun ska invånarna kunna välja sin framtid i ett gott samhälle. Därför ska utbildning, arbete och näringsliv bilda en självförstärkande spiral. Det förutsätter att invånarna ges möjlighet att välja utbildning och att gymnasium, vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser ger individen möjlighet att nå sin fulla potential. Individen ska förberedas för arbetsliv eller högre studier, som i förlängningen ger invånarna en stabil ställning på arbetsmarknaden och egen försörjning. Det sker genom att verksamheterna präglas av hög kvalitet, trygghet, studiero och att utbildningsutbudet har en stark koppling till arbetsmarknadens behov. Det skapar goda möjligheter för företag att etablera sig och växa vilket skapar fler arbetstillfällen.

Nämndmål 4.2 Stärkt väg till arbete

Beskrivning

I Haninge kommun ska invånarna försörja sig själva genom eget arbete. Arbete skapar välfärd och är en förutsättning för en god bostadssituation, ett liv utan bidragsberoende, frihet och ett gott samhälle. Nämndens verksamheter ska därför, i samarbete med offentliga arbetsgivare och näringslivet, förbereda individen för arbetslivet eller högre studier genom kompetenser och färdigheter som efterfrågas på arbetsmarknaden.

Nämndens verksamheter ska kontinuerligt och systematiskt samarbeta med skolhuvudmän, offentliga arbetsgivare och näringslivet i syfte att tillsammans stärka alla elevers möjlighet till egen försörjning eller vidare studier samtidigt som behovet av lämplig arbetskraft säkras. Nämndens verksamheter ska, och fristående skolhuvudmän ska kunna, rusta och motivera elever för de första stegen i arbetslivet. Elever ska känna till, och ges möjlighet att leva upp till, förväntningar och värden hos kommande arbetsgivare. Elever ska även ha god kunskap om möjliga yrken och hur de kan erhållas. Samtidigt ska intresse skapas hos offentliga arbetsgivare och näringslivet för den utbildning som bedrivs i kommunen och för att ta emot elever från skolor i kommunen.

Utbildning och insatser i nämndens verksamheter ska ha en stark koppling till behovet hos offentliga arbetsgivare och näringslivet för att stärka individens anställningsbarhet. Därför ska idéer och behov som dessa arbetsgivare har, samlas in och göras omsättningsbara i utbildning och arbetsmarknadsinsatser. Alla insatser ska göra att fler, särskilt unga människor och kvinnor, kommer i arbete.

Feriejobb för ungdomar i Haninge ska erbjudas inom kommunens ordinarie verksamheter och samarbeten med andra aktörer. Syftet med feriejobb är att ge ungdomar i Haninge arbetslivserfarenhet för ökad anställningsbarhet. Innovativa, kostnadseffektiva modeller för att

skapa fler feriejobb som ger arbetslivserfarenhet utvecklas inom kommunens egna verksamheter, näringslivet och föreningslivet.

Nämndindikatorer	2022	2023	2026 Mål	Källa
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	46		60	Kolada
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, kommunala skolor, andel (%)	78**		84,5	Kolada

**Avser år 2021

Uppdrag och inriktningar

Kommunfullmäktige har gett kommunstyrelsen och nämnderna uppdrag som ska genomföras och återrapporeras. Uppdragen ges i Mål och budget, nämndplan eller i enskilda ärenden.

Uppdrag	Tidplan
<p><i>Utredning om införande av valfrihetssystem inom svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildning med auktoriserade utövare (GAN 2023–168)</i></p> <p>Utredningen ska visa hur ett valfrihetssystem inom svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildningen kan utformas i Haninge kommun. Vidare ska utredningen innehålla en plan för att införa systemet år 2025. Syftet med valfrihetssystem är att elever ska ges möjlighet att välja mellan olika utförare av utbildning. Det ska ske genom att konkurrensutsätta utförandet. Kvaliteten i utbildningen ska säkras genom att kommunen auktoriserar varje utförare. Valfrihetssystemet bör värna kombinationsutbildningar inom svenska för invandrare (SFI) och yrkesutbildning. Förändringen får inte medföra merkostnader för kommunen.</p>	<p><i>Klart</i> 2024-12-10</p>
<p><i>Utredning om införande av valfrihetssystem inom arbetsmarknadsinsatser med auktoriserade utövare (GAN 2023-169)</i></p> <p>Utredningen ska visa hur ett valfrihetssystem inom arbetsmarknadsinsatser kan utformas i Haninge kommun. Vidare ska utredningen innehålla en plan för att införa systemet år 2025. Syftet med valfrihetssystem är att medborgare ska ges möjlighet att välja mellan olika utförare av arbetsmarknadsinsatser. Det ska ske genom att konkurrensutsätta utförandet. Kvaliteten i insatserna ska säkras genom att kommunen auktoriserar varje utförare. Förändringen får inte medföra merkostnader för kommunen.</p>	<p><i>Klart</i> 2024-12-10</p>

Ekonomiska ramar 2024–2025

Ekonomiska förutsättningar innevarande år

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens beslutade driftbudget i Mål och budget för 2023 är 566,9 miljoner kronor. I april beslutade kommunfullmäktige om överföring av driftmedel och nämnden tillfördes 5,0 miljoner kronor. Senast beslutad driftbudget för 2023 är därmed 571,9 miljoner kronor.

Nämndens ackumulerade resultat per augusti är 364,6 miljoner kronor, vilket innebär en positiv avvikelse i förhållande till budget för perioden med 16,0 miljoner kronor. Den främsta förklaringen till avvikelserna är lägre kostnader och periodiseringsavvikelser inom vuxenutbildning. Sedan påverkar bland annat lägre kostnader för eleversättning.

Nämndens helårsprognos är ett överskott med 19,2 miljoner kronor. Centrum Vux prognostiserar ett överskott med 4,5 miljoner kronor vid årets slut. Överskottet förklaras delvis av ett minskat söktryck till utbildning inför hösten som köps in från annan anordnare, men beror också på beslut om högre statsbidrag som påverkar positivt. Centralt avsatta medel med totalt 7,7 miljoner kronor för ökade volymer inom vuxenutbildning förväntas liksom nämndens reserv på 4,0 miljoner kronor inte förbrukas. Nämndens kostnader för skolskjuts och särskilda eleversättningar beräknas lägre på helåret med 1,4 miljoner kronor respektive 2,6 miljoner kronor. Inom central förvaltning prognostiseras utöver det ett samlat överskott med ca 1,5 miljoner kronor. Efter sommaren ändrade Fredrika Bremer sin prognos till ett underskott med 2,5 miljoner kronor vid årets slut. Helårsprognosen för arbetsmarknad och korttidstillsyn är en budget i balans.

De risker som har identifierats utöver nämndens prognos ligger i intervallet +7,9 till -2,1 miljoner kronor. En risk finns att nämndens kostnader för eleversättningar blir högre eller lägre än budgeterat för året. Under juli och augusti månad utgår liksom tidigare år schablonmässig eleversättning till skolorna. Ersättningen justeras per september när faktiskt antal inskrivna elever framgår. Inom vuxenutbildning finns flera positiva risker framför allt kopplat till statsbidrag.

Nämndens beslutade investeringsbudget i Mål och budget för 2023 är 3,0 miljoner kronor. I april beslutade kommunfullmäktige om överföring av investeringsmedel och nämnden tillfördes 1,5 miljoner kronor. Nämndens investeringsram 2023 uppgår därefter till 4,5 miljoner kronor. Fram till och med augusti månad har nämnden förbrukat 0,3 miljoner kronor. Prognostiserad årsförbrukning är 1,6 miljoner kronor.

Driftbudget 2024

Driftbudget 2024, avdelning

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens driftbudget för 2024 uppgår till 588,4 miljoner kronor enligt Mål och budget 2024-2027. Den totala ramökningen jämfört med nämndens ursprungliga driftbudget 2023 uppgår till 21,5 miljoner kronor, eller 3,8 procent. Den tilldelade ramen ska inom nämndens ansvarsområde täcka volymförändringar, lokalkostnader, pris- och löneökningar.

	Budget (B) 2023	Prognos (P) 2023	Budget 2024	Förändring B 2023-B 2024, tkr	Förändring B 2023-B 2024, %	Förändring P 2023-B 2024, tkr	Förändring P 2023-B 2024, %
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, organisation							
Eleversättningar	392 480	392 480	414 345	21 865	5,6%	21 865	5,6%
Central förvaltning inkl. nämnd och CLH	92 140	74 940	88 953	-3 187	-3,5%	14 013	18,7%
Gymnasieenheter	0	2 500	0	0	n.a	-2 500	-100,0%
Korttidstillsyn	0	0	0	0	n.a	0	n.a
Arbetsmarknadsinsatser, ferie- och ungdomsjobb	28 500	28 500	29 300	799	2,8%	799	2,8%
Centrum Vux	53 780	49 280	55 803	2 023	3,8%	6 523	13,2%
Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden totalt	566 900	547 700	588 400	21 500	3,8%	40 700	7,4%

Budgeten avser senast beslutad budget i KF den 12 juni 2023

Prognosen avser rapporterad prognos i samband med Delårsrapport 2 2023, exklusive överföringsmedel

Eleversättningar är nämndens största kostnadspost. Eleversättning utgår till de gymnasieskolor som tar emot kommunens ungdomar. Samtliga kommuner i Stockholms län har ingått ett samverkansavtal som ligger till grund för en gemensam gymnasiregion. Avtalet gör det möjligt för eleverna att söka och antas på lika villkor till samtliga gymnasieskolor inom regionen. Ersättningen för nationella program, modersmål och nationella idrottsutbildningar regleras i en läns gemensam prislista. Inför 2024 har Storsthlm föreslagit en genomsnittlig uppräkning med 3,4 procent. Övriga programpriser beslutar nämnden själv om. Samtliga programpriser och tilläggsersättningar räknas upp med 3,4 procent inför 2024 och för det har nämnden avsatt 414,3 miljoner kronor. Det innebär en ökning med 21,9 miljoner kronor, eller 5,6 procent, jämfört med 2023 års budget.

Inför 2024 uppgår den anslagsfinansierade driftbudgetramen för Central förvaltning inklusive nämnd och Centrum för lärande och hälsa till totalt 89,0 miljoner kronor. Det innebär en minskad ram med 3,2 miljoner kronor jämfört med 2023. Central förvaltning består bland annat av kostnadsställen för den politiska nämnden, utbildningsdirektör, kvalitet- och utvecklingschef, verksamhetschef och Centrum för lärande och hälsa. Exempel på centralt samlade kostnader är skolskjuts, SL-kort, inackorderingsbidrag och särskilda eleversättningar.

Korttidstillsyn är liksom gymnasieenheterna intäktsfinansierad och enheten erhåller ersättning för det antalet ungdomar som är inskrivna i verksamheten.

Inför 2023 flyttades Socialnämndens och Näringslivs- och arbetsmarknadsnämndens ansvar för arbetsmarknadsinsatser till Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden. Totalt uppgår överflyttad budget inför 2023 från Socialnämnden och Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden med 28,5 miljoner kronor. För att ge verksamheten förutsättning att arbeta med de målgrupper som annars riskerar att fastna i långvarigt beroende och ekonomiskt bistånd samt att arbeta med de grupper inom Försäkringskassan och vården, LSS och anpassad gymnasieskola som behöver stöd att komma till rätt försörjning, har nämnden avsatt 29,3 miljoner kronor inför 2024. Arbetet är kopplat till fullmäktiges mål med indikatorn för försörjningsstöd. Av dessa medel är

18,0 miljoner kronor avsatta för kostnader kopplat till arbetsmarknadsinsatser och 11,3 miljoner kronor till kostnader kopplat till ferie- och ungdomsjobb.

Centrum Vux är ansvariga för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, såväl som svenska för invandrare (SFI) och yrkeshögskoleutbildning (YH). Centrum Vux fungerar dels som en skolenhet med undervisning för egna Haninge elever och elever från andra kommuner, dels som en myndighet som beviljar och finansierar Haninge elevers utbildning i annans regi. Utöver kommunens tilldelade ram erhåller enheten olika statsbidrag och ersättning från andra kommuner för elever som får undervisning i Centrum Vux regi. Inför 2024 är verksamhetens nettoram justerad till 55,8 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 2,0 miljoner kronor jämfört med 2023. Utöver enhetens justerade nettoram har nämnden avsatt 3,2 miljoner kronor centralt för att specifikt möta ett ökat behov inom vuxenutbildning 2024.

Driftbudget 2024, central förvaltning inklusive nämnd

	Budget (B) 2023	Prognos (P8) 2023	Budget 2024	Förändring B 2023-B 2024, tkr	Förändring B 2023-B 2024, %	Förändring P 2023-B 2024, tkr	Förändring P 2023-B 2024, %
Anslagsfinansierad ram Central förvaltning, inkl. nämnd och CLH							
Förvaltningscentrala kostnader inkl. nämnd	26 274	25 015	26 614	340	1,3%	1 599	6,4%
Särskilda elev ersättningar anpassad gymnasieskola/gymnasieskola	21 000	18 400	21 700	700	3,3%	3 300	17,9%
Skolskjuts	3 352	1 952	2 500	-852	-25,4%	548	28,1%
SL-kort	5 380	5 380	5 696	315	5,9%	315	5,9%
Inackorderingsbidrag	435	220	435	0	0,0%	215	97,7%
Torvalla	1 580	1 580	1 700	120	7,6%	120	7,6%
Akademierna	900	900	900	0	0,0%	0	0,0%
Hysesökning yrkesgymnasieum	11 864	11 864	12 351	487	4,1%	487	4,1%
Fredrika norra	6 068	6 068	6 317	249	4,1%	249	4,1%
Avsatta medel uppdrag, särskilda satsningar	3 260	3 260	3 260	0	0,0%	0	0,0%
Avsatta medel vuxenutbildning	7 726	0	3 180	-4 546	-58,8%	3 180	n.a
Gröna Huset	300	300	300	0	0,0%	0	0,0%
Nämndresev	4 000	0	4 000	0	0,0%	4 000	n.a
Summa verksamhetsstruktur	92 140	74 940	88 953	-3 187	-3,5%	14 013	18,7%

För förvaltningscentrala kostnader, inklusive nämnd och Centrum för lärande och hälsa, har nämnden avsatt 26,6 miljoner kronor inför 2024. Det innebär en ökning med 0,3 miljoner kronor eller 1,3 procent jämfört med 2023.

Särskilda elev ersättningar betalas ut för alla elever i anpassad gymnasieskola och beloppet varierar beroende på elevens behov av insats. Särskilda elev ersättningar i gymnasieskola betalas ut till elever med mycket stort behov av särskilt stöd efter ansökan och behovsprövning. Denna verksamhet är svår att budgetera eftersom små förändringar i volym kan orsaka stora förändringar i utbetalat belopp. Den totala ramen inför 2024 uppgår till totalt 21,7 miljoner kronor.

Ramen för skolskjuts är justerad för volym- och prisförändringar. Inför 2024 uppgår ramen till 2,5 miljoner kronor. Både pris- och volymförändringar är svåra att beräkna för en liten grupp individer med olika behov, olika körsträckor beroende på var bostaden är förlagd och för färd till en icke-obligatorisk skolform.

Haninge bedriver flera nationella idrottsutbildningar (NIU) och en riksidrottsutbildning (RIG) inom gymnasieskolan. Alla idrottsutbildningar går under samlingsnamnet Akademierna. Akademierna har sedan år 2014 erhållit ett årligt anslag för att täcka kostnader utöver undervisningen, till exempel elevboendekostnader och vissa tävlingskostnader. Inför 2024 har nämnden avsatt 0,9 miljoner kronor.

Liksom tidigare år har nämnden reserverat ett utrymme för att kompensera hyresökning för Fredrika södra som invigdes hösten 2016. För det har nämnden avsatt 12,4 miljoner kronor inför 2024.

Efter att Fredrika Bremer under flera år haft stora svårigheter att få en ekonomi i balans och årligen genomfört besparingar har förvaltningen arbetat med att synliggöra skolans ekonomiska förutsättningar som bland annat resulterat i ärende "Fredrika Bremergymnasiets ekonomiska förutsättningar" GVN 2022-12-13, §11. Det som blev tydligt höstterminen 2022 efter ett minskat elevantal är att gymnasieprogram i den norra byggnaden, som i regel har lägre elevpeng, inte bär sig ekonomiskt. En orsak som identifierats är lokalkostnader kopplat till stora gemensamhetsytor i norra byggnaden som skolan inte kan nyttja för undervisning. Eftersom skolan heller inte kan ställa av dessa ytor på ett för verksamheten ändamålsenligt vis riskerar hyreskostnaden att belasta skolans verksamhet negativt. För att säkerställa att skolan har förutsättningar att fortsatt bedriva verksamhet avser nämnden att avsätta 6,3 miljoner kronor 2024.

Inför 2024 har nämnden avsatt totalt 3,3 miljoner kronor för uppdrag och särskilda satsningar. Av dessa medel har nämnden avsatt 2,2 miljoner kronor för fortsatt säkerställd och utvecklad digital infrastruktur på Fredrika Bremergymnasiet.

Fordonsbranschen är mitt i en stor teknikomställning eftersom elfordon och hybridfordon blir allt vanligare. För att eleverna som lämnar Fredrika Bremergymnasiets fordonsutbildning även fortsättningsvis ska vara anställningsbara och attraktiva behöver utbildningen utvecklas för att möta de nya behov som finns. Under 2023 har förvaltningen arbetat med att ta fram en färdplan för omställning mot elfordon. Arbetet kommer att fortsätta en bit in i 2024. För det har nämnden avsatt 0,1 miljoner kronor.

Inför 2024 får förvaltningen också i uppdrag att ta fram två utredningar. En utredning om införande av valfrihetssystem inom svenska för invandrare (SFI) och vuxenutbildning med auktoriserade utövare och en utredning om införande av valfrihetssystem inom arbetsmarknadsinsatser med auktoriserade utövare. För det har nämnden avsatt 1,0 miljoner kronor.

Inom vuxenutbildning påverkar högre statsbidragsintäkter och överföringsmedel från 2022 verksamhetens utfall positivt 2023. Inför 2024 kan verksamheten inte räkna med motsvarande intäkter. Vid en försvagad arbetsmarknad 2024 kommer sannolikt behovet av vuxenutbildning att öka. För att möta det har nämnden avsatt 3,2 miljoner kronor.

Gröna huset är en dagbehandling med skola för både grundskole- och gymnasieelever. För att säkerställa att skolverksamheten bär sina egna kostnader och inte belastar annan skolverksamhet inom gymnasiet har nämnden avsatt 0,3 miljoner kronor inför 2024.

Budgetramen för “Avsatta medel uppdrag, särskilda satsningar”, “Avsatta medel vuxenutbildning” och “Gröna Huset” disponeras av Utbildningsdirektör.

Enligt Haninge kommuns ekonomistyrningsregler ska respektive nämnd se till att en central reserv finns med syfte att vid behov kunna hantera volymförändringar och oförutsägbara merkostnader. Reserven disponeras av nämnden och budgeteras till 4,0 miljoner kronor inför 2024, vilket innebär en oförändrad ram från föregående år.

Risk och känslighetsanalys, driftbudget 2024–2025

Tabell risk- och känslighetsanalys

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Eleversättningar	3 000	- 3 000
Särskilda eleversättningar	1 000	- 1 000
Vuxenutbildning	3 000	- 5 000
Summa risker	7 000	- 9 000
Nettorisk		- 2 000

Eleversättningar är nämndens största kostnadspost. Förändringar i elevantal och programval kan påverka nämndens kostnader i båda riktningarna.

Särskilda eleversättningar betalas ut för alla elever i anpassad gymnasieskola och beloppet varierar beroende på elevens behov av insats. Särskilda eleversättningar i gymnasieskola betalas ut till elever med mycket stort behov av särskilt stöd efter ansökan och behovsprövning. Små förändringar i volym kan orsaka stora förändringar i utbetalat belopp.

Inom vuxenutbildning finns stor osäkerhet hur volymer och statsbidrag kopplat till det kommer att utvecklas. Under 2023 har arbetsmarknaden, trots rådande lågkonjunktur, varit oväntat stark. Vid en försvagad arbetsmarknad 2024 kommer sannolikt behovet av vuxenutbildning att öka. Behovet av omställning på arbetsmarknaden och antalet elever som går ut gymnasiet med ofullständiga betyg är några andra faktorer som påverkar.

Inom vuxenutbildning påverkar högre statsbidragsintäkter och överföringsmedel från 2022 verksamhetens utfall positivt 2023. Inför 2024 kan verksamheten inte räkna med motsvarande intäkter. Beslut från Skolverket visar på lägre bidragsintäkter 2024, samtidigt som de skulle kunna komma att förändras under året. Inför 2024 har också en omfördelning skett mellan yrkesutbildning och kombinationsutbildning. En större andel av bidraget riktas mot kombinationsutbildning. En nedgång av kombinationsutbildningar i Haninge kommun skulle kunna medföra lägre bidragsintäkter.

Investeringsbudget 2024–2027

Tabell 1:

Investeringsprojekt, nya 2024, tkr	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Arbetsmiljö	1 000	1 000	1 000	1 000
Mindre ombyggnationer	1 000	1 000	1 000	1 000
Inventarier och utrustning	1 000	1 000	1 000	1 000
Summa I - Investeringsprojekt	3 000	3 000	3 000	3 000

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämndens investeringsbudget 2024 uppgår till 3,0 miljoner kronor enligt Mål och budget 2024-2027 och ska täcka löpande investeringsbehov som verksamheten har under året. I samband med detaljbudgeteringen, som påbörjas i november 2023, presenterar enheterna de behov som de vid tidpunkten har identifierat och äskar om investeringsmedel inför 2024. Äskanden beviljas av Utbildningsdirektör enligt den prioriteringsordning som står i tabell 1.

Tabell 2:

Kapitalkostnad, nya tkr	Kapital- kostnad 2024	Kapital- kostnad 2025	Kapital- kostnad 2026	Kapital- kostnad 2027
Arbetsmiljö	124	124	124	124
Mindre ombyggnationer	91	91	91	91
Inventarier och utrustning	157	157	157	157
Summa kapitalkostnad	376	376	376	376

Tabell 2 visar beräknad kapitalkostnad för nya investeringsprojekt i det fall samtliga investeringsmedel förbrukas. Skolenheternas investeringar finansieras av programpeng eller tilldelad ram och i nuläget finns inte några kända investeringar som inte skolan själv väljer.

Intern kontroll

I reglemente för intern kontroll i Haninge kommun och kommunens helägda bolag beskrivs hur arbetet med den interna kontrollen ska struktureras och rapporteras till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret.

Enligt reglementet ska nämnder och bolagsstyrelser årligen lämna in en analys och utvärdering av sina system och rutiner för intern kontroll till kommunstyrelsen. Analysen ska användas för utveckling av den interna kontrollen inom nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhetsområden. Den används också för utveckling på kommunövergripande nivå.

Nämnder och bolagsstyrelser ska årligen upprätta en internkontrollplan. Planen ska vara ett stöd i styrningen av verksamheten och ett hjälpmedel för att nå verksamhetsmålen. Planen ska försäkra att:

- att verksamheten är ändamålsenlig och resurseffektiv,
- att informationen och rapporteringen om verksamheten och ekonomin är tillförlitlig och rättvisande,
- att verksamheten efterlever lagar, regler, avtal med mera.

Internkontrollplanen beskriver vad som behöver göras utifrån prioriterade risker som framkommit i riskanalyser. I riskregistret framgår om risken omhändertas i internkontrollplanen. Internkontrollplanen innehåller också två obligatoriska kontrollmoment som identifierats i kommunstyrelsens övergripande riskanalys. Varje kontrollmoment i internkontrollplanen följs upp enligt beskriven frekvens och metod. Resultatet av uppföljningen redovisas årligen till kommunstyrelsen.

Kvalitetsstyrning

Kvalitetsstyrning bygger som målstyrningen på kommunens vision och löftet till invånarna. Kvalitetsstyrningen ska vara ett stöd för verksamheterna att styra och följa upp grunduppdraget. Grunduppdraget består av lagar och förordningar som styr nämnd och bolag samt ansvarsområden enligt beslutat reglemente, bolagsordning och ägardirektiv. Nämnder och bolag ska säkerställa att verksamheten utförs med god kvalitet och att brister fångas upp tidigt och åtgärdas skyndsamt. För att lyckas med det krävs förmåga till anpassning och att kontinuerligt möta upp förändrade behov och förutsättningar. En del i kvalitetsstyrningen består även av att löpande ta emot och behandla synpunkter och klagomål från invånare och kunder.

Kvalitetsarbetet ska ske systematiskt enligt kommunens årliga processer men även i det dagliga arbetet genom utveckling och ständiga förbättringar. Verksamheterna tar fram relevanta nyckeltal för att kunna följa upp utvecklingen av kvalitet och resultat över tid. Om en verksamhet inte når en accepterad kvalitetsnivå vidtas förbättrande åtgärder på både kort och lång sikt för att justera kvaliteten.

